

La finestra oberta

ÀNGEL
SUBIRATS

El padrí d'Andorra, el padrí de tots

Sovint trobem dirigents polítics que busquen minimitzar alguna mala actuació que han fet posant com a explicació les males circumstàncies del moment en què viuen. Això m'ha fet reflexionar sobre la figura del síndic general **Francesc Cairat Freixes**, que va exercir el càrrec de l'any 1937 a l'any 1960.

Pensem que l'Andorra que coneixem avui no té gran cosa a veure amb l'Andorra de la primera meitat del segle XX, una Andorra agrícola, de pocs recursos, molt tradicional, i amb una població més acostumada a emigrar que no pas a rebre immigrants. **Cairat** fou un síndic general que es va topiar no només amb les circumstàncies esmentades, sinó que a més amb la proximitat de la guerra civil espanyola, i posteriorment amb la segona guerra mundial.

Al 1937 Andorra passava gana, i al síndic **Cairat** no li va tremolar la mà en cap moment per intentar solucionar-ho. Davant de la impossibilitat d'aconseguir portar queviures des de França, i la manca de resposta de les autoritats republicanes espanyoles, no va dubtar a travessar un país en guerra per arribar a contactar amb el bàndol nacional espanyol, negociar amb ell, aconseguir els aliments que Andorra necessitava i, potser el més difícil, fer-los arribar al país.

Tampoc va dubtar quan, assabentat que tropes alemanyes nazis es dis-

posaven a creuar la frontera del Pas de la Casa, presentar-se allí, enfrontar-se cara a cara amb els soldats armats i amb les seves paraules fer-los recular, impedit doncs que entressin.

I és que hem de pensar que a Andorra va haver-hi uns temps on van coincidir refugiats, agents, espies, la Gendarmerie, la Guàrdia Civil i fins i tot agents de la Gestapo, i gestionar el país, segur que no va ser cosa fàcil.

Inclús si era necessari, podia arribar a enfrontar-se als coprínceps. I abans de seguir, cal deixar clar que el síndic **Cairat** tenia un gran respecte pels coprínceps, però creia, sobretot, en la sobirania d'Andorra i el poble andorrà, i no podia acceptar decisions unilaterals.

Era un home íntegre, honrat i patriota, respectat pel poble, i respectat pels rivals polítics. Un home d'Estat que va saber fer estar sempre en el seu lloc neutral a Andorra davant dels conflictes dels països fronterers, i que també va saber actuar davant de problemes com els de Ràdio Andor-

ra, Fhasa o la implementació dels telèfons, per assenyalar-ne alguns.

Finalment voldria fer un incís en una part molt important de la seva vida. Sovint hem sentit parlar de la frase de que darrera de un gran home, sempre hi ha una gran dona. És un recurs pobre però molt adequat per presentar a **Dolors Ribot**, la seva estimada **Lola**. Una dona que va portar la llar en la seva totalitat, que gestionava els diners, que tirava endavant la família, i que si el síndic, segons deia ell mateix, podia deixar els problemes al peu del llit i descansar tranquil a les nits, segur que era perquè la seva dona havia fet de la seva llar un refugi segur.

El llibre *El síndic Cairat, el meu padrí*, de **Maria Teresa Cairat**, recull la vida d'aquest gran home, a la vegada que et fa viatjar per l'Andorra d'altres temps. Gràcies per aquest regal que ens has fet, **Maria Teresa**, per fer-nos saber qui va ser el teu padrí; el padrí d'Andorra, el padrí de tots. ≡ **Membre de la CPN de Progressistes-SDP**